

Wandelen in Westerwolde

Route 17 Soldatendyck Bourtange, 6 km

Het Bourtangerveen was een natuurlijke grens tussen Groningen en Ost-Friesland. De begaanbare routes door het veen lagen op tangen of zandruggen. Bij onmin met de buren was zo'n route goed af te sluiten. Dat heeft de bisschop van Münster, Bommen Berend, geweten. Oude veldnamen (Munsterse kampen) doen nog aan zijn belegering denken.

Het stervormige verdedigingswerk Bourtange is op zich al een kunstwerk. Schoonheid en functionaliteit gingen ook op militair gebied goed samen. In 1971 begon de volledige reconstructie van de vesting, die anderhalve eeuw geleden al buiten gebruik was gesteld. Zodoende kunnen we nu genieten van een bijzonder landschap met veel historische elementen. De galg aan de Nieuwwerksweg herinnert aan een andere kijk op schuld en boete. Oost-Groningen kent nog een aantal oude galgenveldjes of -bulten, omgeven met verhalen over hekserij, marteling en terechtstelling. Men was in die dagen zeer gevoelig voor bijgeloof. Zo gaat het verhaal dat het huis, dat stond aan het eind van de 1^e Pallertweg behekst was. De kinderen waren er altijd ziek. En ja hoor, men vond er op een van de beddenkussens een heksenkrans...

De route loopt door het voorterrein van de vesting, een gebied dat men bij dreiging uit het oosten onder water kon zetten. Met sluizen en dijkjes bracht men, toen het moeras door indroging zijn ondoordringbaarheid verloor, een extra verdedigingslinie aan. De Soldatendijk (punt 14) bijvoorbeeld werd indertijd aangelegd om te voorkomen dat het water naar het lagere noorden zou weglekken. Aan het eind van deze dijk is een sluisje om de waterstand te kunnen regelen. Dit sluisje was van zo'n strategisch belang dat er een kleine veldschans (Redoute Bakoven) werd gebouwd om het te beveiligen. In tijden van gevaar lag Bourtange als een eiland in ondiep water. Men is nu begonnen deze 'natte horizon' weer te herstellen. Stichting Het Groninger Landschap beheert dit gebied nu. De beheerorganisatie organiseert excursies in dit gebied. Er groeien langs het Soldatendijkje zeldzame planten als gagel, Zwolse anjer, verfbrem en muizenoor.

Start: Parkeerplaats informatiecentrum Vesting Bourtange (Willem Lodewijkstraat 33)

N.B.: het stuk 'natte horizon' waar u doorheen loopt wordt begraasd. Het Groninger Landschap geeft aan dat honden er aangelijnd welkom zijn.

1. Vanaf hoofdingang Informatiecentrum (achter) links af, steeds links aanhouden en weg volgen
2. Niet over de brug, maar rechtdoor, de buitengracht aan uw rechterzijde en pad blijven volgen
3. Bij dam rechtsaf en oversteken, vervolgens linksaf, het kanaal aan uw linkerzijde
4. Laan blijven volgen (Redouteweg)
5. Bij informatiebord rechtsaf, door toegangshek, via Bakovensgade, veldschans en sluis naar Soldatendijkje
6. Pad op en Soldatendijkje blijven volgen
7. Bij bocht pad blijven volgen, deze gaat rechtdoor, dus pad door het bos blijven volgen
8. Einde pad links, asfaltweg (Bisschopsweg) en 1^e weg rechts verharde weg 'Grenzenlos unter Wegs'
9. Verharde weg volgen en einde weg rechts, fietspad op (richting Bourtange)
10. Einde fietspad rechtdoor, asfaltweg (Zodenpandweg) oversteken en laan (Inundatieweg) volgen
11. 1^e laan rechtsaf ((Nieuwwerksweg)
12. Einde laan linksaf (Bisschopsweg) en via Munstersepoort de vesting naar binnen
13. Via Bisschopsweg, Marktplein, Batterijstraat, Vriessepoort en Vriesseweg de vesting weer uit lopen. De route eindigt bij het Informatiecentrum

Aan het Marktplein vindt u een sfeervol café waar u op uw gemak een kopje koffie of thee kunt drinken.

Ook voor de lunch of een drankje bent u van harte welkom in 't Oal Kroegie. Voor kleine partijen is er een aparte ruimte.